

Forslag til Natura 2000-plan 2009-2015

Bredsgård Sø Natura 2000-område nr. 38 Habitatområde H38

.....
MILJØMINISTERIET

Miljøcenter Ringkøbing

Kolofon

Natura 2000 plan

Titel:

Forslag til Natura 2000-plan 2009-2015. Bredsgård Sø.
Natura 2000-område nr. 38
Habitatområde H38

Emneord:

Habitatdirektivet, Miljømålsloven, målsætninger, indsatsprogram,
Natura 2000-planer, Bredsgård Sø, gul stenbræk, rigkær.

Udgiver:

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Ansvarlig institution:

Miljøcenter Ringkøbing
Holstebrovej 31
6950 Ringkøbing
www.blst.dk

Copyright:

By- og Landskabsstyrelsen, Miljøministeriet

Sprog:

Dansk

År:

2009

ISBE nr.

978-87-7091-132-0

ISBN nr.

978-87-7091-133-7

Dato: (dato for offentliggørelse/udgivelse)

Forsidefoto: Bredsgård Sø med skrænterne i øst
Fotograf: Peter Bundgaard

Resume:

Forslag til Natura 2000-plan for Bredsgård Sø (nr. 38). Natura 2000-planen skal sikre gunstig bevaringsstatus for områdets udpegede arter og naturtyper. Området og truslerne mod de udpegede naturtyper og arter beskrives, og der fastlægges målsætninger og indsatser for naturtyperne og arterne. Der foretages en strategisk miljøvurdering af planen.

Må citeres med kildeangivelse.

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Indhold

Forord	4
Natura 2000-planlægning	5
<i>Natura 2000-planen er bindende for myndighederne</i>	6
Områdebeskrivelse	6
Trusler mod områdets naturværdier	7
Igangværende pleje og genopretning	8
Tilstand og bevaringsstatus/prognose	8
<i>Vurdering af tilstand</i>	9
<i>Vurdering af bevaringsprognose</i>	11
Målsætning	12
<i>Overordnet målsætning for Natura 2000-området</i>	13
<i>Konkrete målsætninger for naturtyper og arter</i>	14
<i>Modstridende interesser</i>	15
Indsatsprogram	15
<i>Generelle retningslinjer</i>	16
<i>Konkrete retningslinjer</i>	16
<i>Forslag til virkemidler</i>	17
Sammenhæng og synergi med vandplan	17
Strategisk miljøvurdering	17
Bilag 1. Kort over Natura 2000-områdets geografiske beliggenhed og afgrænsning.....	18
Bilag 2. Opsummering af Natura 2000-planen og mulige virkemidler	19
Bilag 3. Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver	20

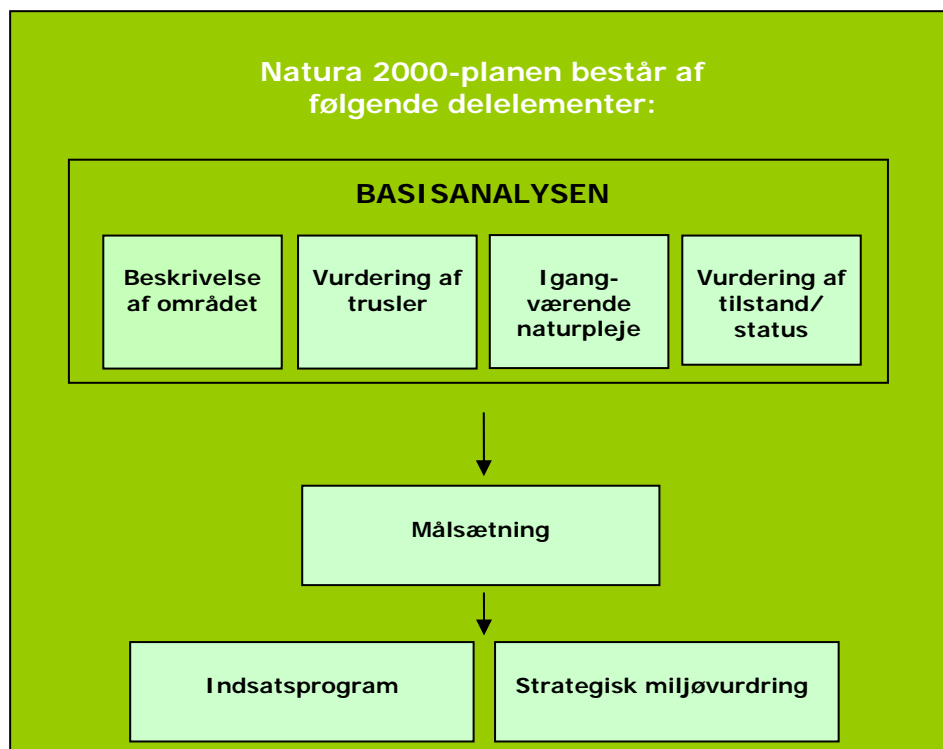
Forord

Natura 2000-planlægning

EU's Natura 2000-direktiver (Fuglebeskyttelses- og Habitatdirektiverne) forpligter Danmark til at gøre den nødvendige indsats for at sikre eller genoprette en række sjældne, truede eller karakteristiske naturtyper og arter. Gennem en målrettet indsats i de udpegede Natura 2000-områder bidrager Danmark til at sikre den europæiske natur og dens mangfoldighed.

Med henblik på at prioritere den nødvendige indsats udarbejder staten en Natura 2000-plan, der dækker hvert af de udpegede beskyttelsesområder. Natura 2000-planen er en sammenfattende plan, som både indeholder Natura 2000-skovplan for de skovbevoksede fredskovpligtige arealer og Natura 2000-plan for øvrige områder. Skov- og Naturstyrelsen er ansvarlig for de dele af den sammenfattende Natura 2000-plan, som vedrører skovbevoksede fredskovpligtige arealer. By- og Landskabsstyrelsen er ansvarlig for de øvrige dele af planen.

Planen omfatter "udpegningsgrundlaget", dvs. de naturtyper og arter, som området er udpeget for. Natura 2000-planens indhold er vist i figur 1.

Figur 1. Opbygning af en Natura 2000-plan.

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne

Natura 2000-planen er bindende, således at alle myndigheder i deres arealdrift, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt skal lægge Natura 2000-planen til grund. Planen forventes vedtaget i 2010, hvorefter kommunerne og Skov- og Naturstyrelsen udarbejder bindende handleplaner, som skal sikre gennemførelsen af Natura 2000-planen. Direkte statslig opfølgning i form af bekendtgørelser o.l. sker dog på grundlag af Natura 2000-planen. Offentlige lodsejere kan vælge at gennemføre Natura 2000-planen direkte i deres drifts- og plejeplaner.

Planens målsætninger er bindende og skal desuden anvendes ved konsekvensvurdering i forbindelse med myndighedsudøvelse, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Indsatsprogrammets retningslinjer er ligeledes bindende og danner grundlag for områdets handleplan og eventuelle drifts- og plejeplaner.

Natura 2000-planen koordineres med vandplanen for hovedvandopland Limfjorden og bliver ligesom denne revideret hvert 6. år. De dele af Natura 2000-planen, der vedrører skovbevoksede fredskovspligtige arealer, revideres dog kun hvert 12. år.

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området har et areal på 172 ha og afgrænses som vist på bilag 1. Der findes ikke statsejede arealer i området. Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H38 (Bredsgård Sø). På [By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside \(www.blst.dk/Natura2000plan\)](#) samt i figur 2 og bilag 2 er der angivet hvilke naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for dette område.

Habitatområdet omfatter den tidligere Bredsgård Sø, der nu er afvandet. Området ligger i den øvre del af Fiskbæk ådal og omfatter dele af den kraftigt regulerede Fiskbæk Å og skrænterne omkring den tidligere sø. Området rummer en rig og varieret natur. Langs skræntfoden og i dalbunden findes kildevæld med konstant køligt vand, som betinger forekomsten af arter, som har hovedudbredelsen i koldere egne i Norden, såkaldte "paludellavæld". Desuden findes store områder med artsrig kær-vegetation med flere sjældne karplante- og mosarter, bl.a. en lille bestand af gul stenbræk samt en god bestand af blank seglmos. Området huser også en bestand af kildevældsvindelsnegl.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 38 – Bredsgård Sø		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260) Tør hede (4030) Enekrat (5130)	Surt overdrev (6230) Urtebræmme (6430) Hængesæk (7140) Kildevæld (7220) Rigkær (7230)
Arter:	Kildevælds-vindelsnegl (1013) Bæklampret (1096) Odder (1355)	Blank seglmos (1393) Gul stenbræk (1528)

Figur 2. Naturtyper og arter, der udgør udpegnings-grundlaget for Natura 2000-området.

Områder med kildevæld optræder stedvis i mosaik med rigkær. På de sandede skrænter findes fine heder og overdrev på sur bund. Centralt i den tidligere sø er der et meget utilgængeligt, uplejet område med hængesæk i mosaik med rigkær, birkekrat samt områder tilgroet med tagrør.

Den fysiske tilstand af vandløb i området er generelt god og med tilfredsstillende vandkvalitet. Vandløbene er levested for både bæklampret og odder.

I basisanalysen for Natura 2000-området Bredsgård Sø findes der en mere detaljeret gennemgang af arterne og naturtyperne på områdets udpegningsgrundlag. Se [By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside](#).

Natura 2000-området ligger i Viborg Kommune og indenfor vandplan-området hovedvandoplandet Limfjorden.

Trusler mod områdets naturværdier

I det følgende afsnit skal de oplyste trusler forstås som påvirkninger af naturtyper og arter, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Trusler er i den forbindelse aktuelt forekommende og konkrete påvirkningsfaktorer, der enkeltvis eller i samvirkning vil kunne forhindre, at naturtyperne og arterne opnår gunstig bevaringsstatus. Det kan dog også være potentielle påvirkningsfaktorer i det omfang, at der er viden om, at påvirkningerne periodevis er forekommet i området, men aktuelt ikke er til stede. Aktuelle påvirkninger, der f.eks. reguleres internationalt eller i anden sammenhæng, og derfor ikke er et anliggende for Natura 2000-planen, kan også fremgå, men vil ikke være en del af denne Natura 2000-plans indsatsprogram.

Arealreduktion/fragmentering: Arealet med tør hede, surt overdrev, kildevæld og rigkær er reduceret, især på grund af tilgroning med træer og buske. En del af naturtyperne ligger derfor isolerede. Naturtypernes tilknyttede plante- og dyrearter, herunder gul stenbræk, blank seglmos og kildevældsvindelsnegl, har derved en øget risiko for

at uddø, fordi de beskedne arealer ikke kan opretholde levedygtige bestande af de pågældende arter over tid.

Luftbåren belastning af kvælstof: Overslagsberegninger viser, at belastningen overskrider laveste tålegrænse for arealer med naturtypen søer med kransnålalger, tør hede, surt overdrev, hængesæk og de næringsfattige kildevæld og rigkær.

Tilgroning: Der er tilgroning i form af uønsket opvækst af træer og buske, tagrør og andre høje græsser og urter på de lysåbne naturtyper heder, kildevæld og rigkær. Levesteder for flere arter fx kildevælds-vindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk påvirkes også meget negativt af tilgroning med høje urter og vedplanter. Der mangler pleje på en række lysåbne naturtyper som fx tør hede, overdrev, kildevæld og rigkær. Tætte bestande af tagrør og lignende i de lysåbne kilde- og mosearealer forringer levestederne for bl.a. kildevælds-vindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk.

Udtørring: Dræning og grøftning udgør især en trussel mod forekomster af områdets rigkær og kildevæld. Dræning er ligeledes en trussel mod en række arter som kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk.

Fysisk påvirkning: Som følge af nuværende og tidligere tiders reguleringer og hårdhændet vandløbsvedligeholdelse betyder, at mindre vandløbsstrækninger inden for området er præget af generelt dårlige fysiske forhold.

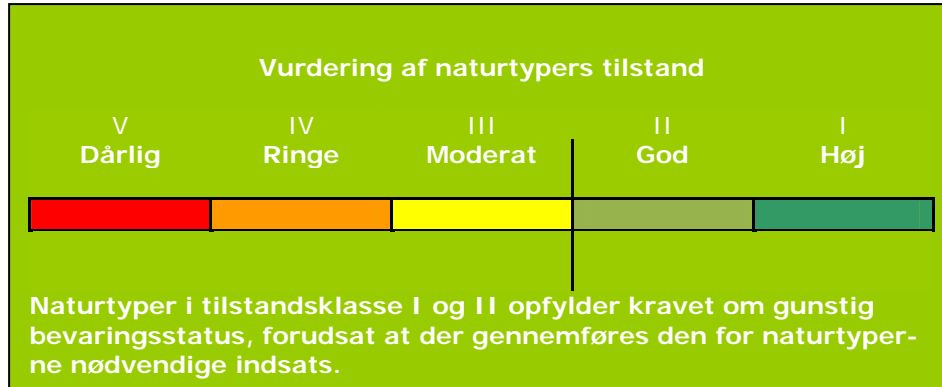
Igangværende pleje og genopretning

Tidligere og nuværende kendte levesteder for blank seglmos og gul stenbræk, herunder Bredsgård Sø har indgået i et større naturforvaltningsprojekt omkring pleje og genopretning af levesteder for disse to arter. Projektet har omfattet rydning af vedplanter, opsætning af hegn og indgåelse af græsningsaftaler. Der er så vidt vides ikke foretaget overvågning af plejens effekt på arterne.

Tilstand og bevaringsstatus/prognose

For nogle naturtyper er der udviklet et system til vurdering af den enkelte naturtypes *tilstand*, som er et udtryk for typens aktuelle naturindhold og en række andre målbare faktorer.

Bevaringsstatus for naturtyper og arter er derimod en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er således tale om en *prognose* for arternes og naturtypernes udviklingsretning. I de følgende afsnit er der nærmere beskrevet tilstand og bevaringsstatus/prognose for områdets naturtyper og arter.

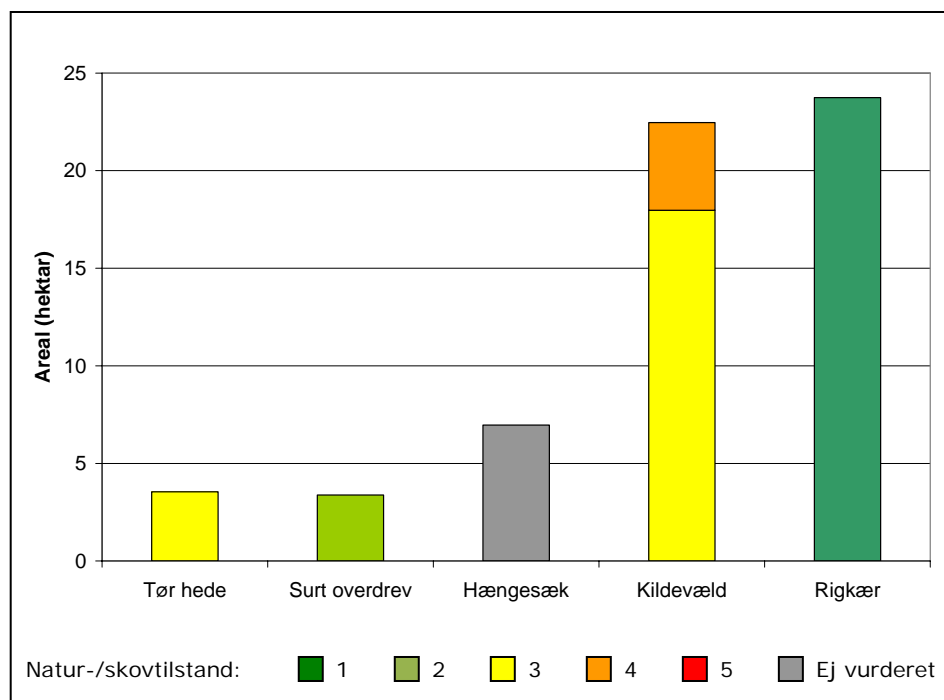
Figur 3. Tilstandsklasser for naturtyper.

Vurdering af tilstand

Der er foretaget en vurdering af tilstanden i 23 lysåbne naturtyper og 10 skovtyper. Naturtyperne er kortlagt dels i basisanalyserne, dels i en efterfølgende kortlægning. Desuden er tilstanden vurderet for udvalgte forekomster af 5 søtyper. Vurderingen bygger på et system, der inddeler forekomster af Habitatdirektivets naturtyper i 5 tilstandsklasser (figur 3), hvor I (høj) er bedst og V (dårlig) er værst. Som led i beregningen af tilstanden beregnes både et artsindeks, baseret på indholdet af plantearter i en cirkel med radius på 5 m og et strukturindeks, baseret på vegetationshøjden, opvækst af vedplanter, forekomst af drænggrøfter m.m. For skovnaturtyperne baseres strukturindeks bl.a. på omfang af jordbearbejdning, afvandringsforhold, forekomst af invasive arter og trækronernes lagdeling i forskellige etager.

Strukturindeks og artsindeks sammenevjes til et samlet udtryk for naturtilstanden på arealet. Et højt strukturindeks kombineret med et lavt artsindeks viser, at naturarealet har forudsætninger for et højt naturindhold, men at de karakteristiske arter ikke er til stede. Et højt artsindeks kombineret med et lavt strukturindeks kan anvendes som et redskab til at lokalisere artsrige forekomster med et stort behov for pleje eller anden indsats.

I figur 4 er vist naturtilstanden for natura 2000 områdets naturtyper. I området findes der ca. 7 småsøer på under 5 ha, hvoraf kun 2 er tilstandsvurderet. De er derfor ikke medtaget i figurerne.

Figur 4. Naturtilstand for de af Natura 2000-områdets naturtyper, som er tilstandsvurderet.

I det følgende nævnes eksempler på tilstandsvurderinger i området (se figur 4).

For områdets riggær gælder, at hele arealet har god artstilstand og høj strukturtilstand. Derfor er alle de kortlagte arealer med riggær i området vurderet til at ligge i naturtilstand I (høj) og er dermed gunstig bevaringsstatus. Her må dog bemærkes, at siden kortlægningen i 2004/05 er afgræsningen af arealet med riggær ophørt og hele arealet er nu under kraftig tilgroning med vedplanter og høje urter og ville ved en ny kortlægning formentlig falde ud med ugunstig bevaringsstatus.

For alle kortlagte arealer med kildevæld gælder, at artstilstanden ikke er tilfredsstillende (artsklasse III-IV) mens strukturen er vurderet til at være utilfredsstillende på kun 20 % af det kortlagte areal. Øjensynligt er de karakteristiske arter manglende eller i alt fald ikke ret udbredte selv om kun 20 % af naturtypens areal er i en dårlig strukturtilstand. Naturtilstanden er som et resultat af ovenstående vurderet at være ugunstig på hele arealet med naturtypen kildevæld. Som for riggær gælder, at afgræsningen siden kortlægningen er ophørt, og hele arealet nu under kraftig tilgroning. En ny kortlægning ville nu formentlig vise, at stort set hele arealet har en dårlig strukturtilstand. Arealet med hængesæk er blevet afgrænset, men desværre ikke tilstandsvurderet under kortlægningen.

Der er kortlagt én forekomst af kransnålalge-sø og én forekomst af

næringsrig sø. Begge har de moderat naturtilstand.

Se kort med tilstandsvurdering af de enkelte forekomster i Natura 2000- området på [By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside](#) under "Se på kort".

Der er endnu ikke udviklet et system til vurdering af tilstanden for en række lysåbne naturtyper, marine naturtyper, større søer, vandløb samt fugle og andre arter.

Vurdering af bevaringsprognose

Miljømålsloven og EU`s Habitatdirektiv fastsætter som et overordnet mål, at naturtyper og arter, som Natura 2000-områderne er udpeget for, skal have en gunstig bevaringsprognose. Gunstig bevaringsstatus er defineret i Habitatdirektivet (figur 5) på det biogeografiske niveau.

Gunstig bevaringsstatus skal dog ifølge EU`s vejledning til direktivets artikel 6 også anvendes på de enkelte Natura 2000-områder, men der findes ingen retningslinjer for, hvorledes denne vurdering skal foretages. Den første Natura 2000-plan laves på grundlag af tilgængelig viden og derfor alene ud fra en prognose for de enkelte naturtyper og arters udvikling.

Prognosen for de kortlagte naturtyper er bestemt ud fra deres natur/skovtilstand og de aktuelle trusler og inddeles i *gunstig* eller *ugunstig prognose*.

Gunstig bevaringsstatus

En naturtype har en gunstig bevaringsstatus, når:

- det naturlige udbredelsesområde og samlede areal med naturtypen er stabilt eller stigende
- de særlige strukturer og funktioner, der er nødvendige for typens opretholdelse på langt sigt, er til stede nu og i overskuelig fremtid
- typens karakteristiske arter har en gunstig bevaringsstatus

En art har en gunstig bevaringsstatus, når:

- den på langt sigt kan opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder
- dens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller at der er sandsynlighed herfor inden for en overskuelig fremtid
- der både nu og i fremtiden vil være tilstrækkeligt store levesteder til at bevare dens bestande

Figur 5. Definition af gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau for naturtyper og arter.

Naturtyper i tilstandsklasse I (høj tilstand) eller II (god tilstand) har en gunstig prognose, hvis det vurderes, at tilstanden også kan oprettholdes på langt sigt. I mange tilfælde forudsætter det, at der gen-

Natura 2000 plan

nemføres den for naturtyperne nødvendige indsats i form af naturpleje, begrænsning af næringsstofftilførsel, forbedring af hydrologiske forhold m.m.

Prognosen for de øvrige naturtyper og alle arterne er baseret på den bedste tilgængelige viden. Her benyttes begreberne *vurderet gunstig*, *vurderet ugunstig* og *ukendt prognose*.

I Natura 2000-området er der foretaget følgende vurdering af prognosen for naturtyper og arter:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Bækklampret, dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene
- Odder, dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Vandløb i området pga. generelt gode fysiske forhold og tilfredsstillende vandkvalitet.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne kransnålalge-sø på grund af, at den laveste grænse for tålegrænseintervallet er overskredet
- Arealet med tør hede på grund af, at den laveste tålegrænse for N-belastning er overskredet på hele arealet
- Arealerne med surt overdrev da arealerne generelt er små, laveste tålegrænse for N-belastning er overskredet på hele arealet, der er mangel på kontinuert afgræsning og arealerne er isoleret fra andre arealer med overdrev.
- Arealer med hængesæk, kildevæld og rigkær på grund af at den laveste tålegrænse for N-belastning er overskredet på hovedparten af arealerne, der sker tilgroning med vedplanter og høje urter og der er generelt mangel på pleje
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter (manglende pleje) og fragmentering af egnede levesteder

Prognosen er ukendt for:

- Enekrat og urtebræmme (langs vandløb), da naturtyperne endnu ikke er kortlagte og tilstandsvurderede.
- De endnu ikke kortlagte søer i området og deraf manglende kendskab.

Målsætning

Det overordnede mål er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

i de enkelte Natura 2000-områder (jf. dog nedenfor om eventuelle modstridende interesser).

Der opstilles en **overordnet målsætning** for området. Den overordnede målsætning angiver det overordnede sigte for, hvorledes området skal udvikle sig både for at sikre områdets integritet og en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper. Målsætningen skal endvidere fremhæve de naturtyper og arter, der udgør den største arealandel af området, og endelig fremhæves forekomster af naturtyper og arter, der har stor vigtighed på nationalt og/eller biogeografisk niveau. En vurdering af denne betydning foretages efter følgende kriterier:

- Stort areal, levested eller bestand
- Få forekomster
- Truede naturtyper og arter
- Særlige danske ansvarsområder

Der opstilles desuden mere **konkrete målsætninger**, der fastlægger de langsigtede mål for udviklingen i areal og tilstand for de enkelte naturtyper og arters levesteder. Målfastsættelsen tager udgangspunkt i den tilstand, som er vurderet for naturtyper og arters levested efter tilstandsvurderingssystemet. Hvor der ikke er udviklet et sådant system, skal gunstig bevaringsstatus sikres eller genoprettes på baggrund af bedste faglige viden.

Målsætningerne rækker ud over 1. planperiode og beskriver en tilstand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold. Målsætningerne afspejler desuden en afvejning af eventuelle modstridende interesser efter retningslinjer angivet i By- og Landskabsstyrelsen 2007: "Natura 2000-retningslinjer for målfastsættelse og indsatsprogram".

Overordnet målsætning for Natura 2000-området

Naturtyperne det tidligere søområde, herunder også selve vandløbet sikres en god-høj naturtilstand. Riggær, der er kortlagt i naturtilstandsklasse I, fastholdes i høj naturtilstand. Områdets truede naturtyper og arter prioriteres højt. Det gælder tørre heder, sure overdrev og rigkær samt kildevæld, der er levested for gul stenbræk, blank seglmos og kildevældsvindelsnegl.

Arealet af ovennævnte naturtyper og levesteder øges, og der skal så vidt muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne. Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtypen hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Baggrund for den overordnede målsætning

I dette Natura 2000 område er der specielt fokus på rigkær, sure overdrev og heder, som er truede naturtyper. Hertil kommer kildevæld, som er en prioriteret (særlig truet på EU-niveau) naturtype og levested for den truede art gul stenbræk og bilag II-arterne blank

seglmos og kildevældsvindelsnegl.

Områdets kildevæld og rigkær er reduceret i areal i de sidste årtier, primært på grund af tilgroning i vedplanter, høje urter og græsser samt formentlig afvanding. Forekomsterne består i dag af mindre og ret fragmenterede arealer, som dog fortsat indeholder en meget artsrig og bevaringsværdig vegetation.

Området indeholder et stort potentiale for udvidelse af arealet med lysåbent kildevæld og rigkær. En øgning og sammenkædning af disse arealer forbedrer muligheden for at bevare og sikre spredningsmuligheder for naturtypernes karakteristiske og meget sjældne arter. Derimod er der begrænset grundlag for at øge arealet med surt overdrev og hede. Derfor drejer det sig primært om at sikre de tilbageværende arealer.

Konkrete målsætninger for naturtyper og arter

Der opstilles følgende konkrete målsætninger for naturtyper og arter i N38:

- *Naturtyper og arter skal have en gunstig bevaringsstatus.*
- *For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til naturtilstandsklasse I eller II og gunstig prognose skal udviklingen i deres areal og tilstand være stabil eller i fremgang.*
- *For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til naturtilstandsklasse III-V og/eller ugunstig prognose skal udviklingen i deres naturtilstand være i fremgang, således at der opnås natur/skovtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed dertil. Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.*
- *For naturtyper og arter uden tilstandsvurderingssystem og/eller med en ukendt prognose er målsætningen gunstig bevaringsstatus. For arterne betyder det, at deres levesteder skal kunne danne grundlag for opretholdelse af levedygtige bestande med mulighed for genudveksling mellem delpopulationer, samt nyetablerede delpopulationer. Levestederne skal som minimum kunne huse bestande svarende til tilstanden ved direktivernes ikrafttræden eller et højere bestandsniveau, der siden da har afspejlet levestedernes bæreevne.*
- *Naturtypeforekomster i artsklasse I målsættes til tilstandsklasse I og søges udvidet/sammenkædet, hvis de naturgivne forhold gør det muligt.*
- *Arealet med tør hede og surt overdrev søges udvidet i Natura 2000 området i det omfang de naturgivne forhold gør det muligt.*
- *Kildevæld og rigkær, som er levested for eller potentielle/tidligere levesteder for de sjældne bilag II arter gul stenbræk, blank seglmos og/eller kildevældsvindelsnegl målsættes højt (naturtilstand I). Disse lokaliteter udvides i det omfang,*

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

- *de naturgivne forhold gør det muligt.*
- *Forekomster af kildevæld og rigkær med forekomst af de sjældne naturtyper paludellavæld og/eller kalkkær/ekstremrigkær målsættes til naturtilstand I på grund af specielt artsrig vegetation eller særligt stort potentiale for artsrig vegetation. Disse lokaliteter søges udvidet, når de naturgivne forhold gør det muligt, og søges kædet sammen med nabolokaliteter.*

Målsætningerne for de enkelte naturtyper og arter er vist i bilag 2.

Modstridende interesser

En målsætning om gunstig bevaringsstatus for en bestemt naturtype kan indebære en nedprioritering af en anden naturtype eller art, og det er nødvendigt at foretage et valg.

Sure overdrev og rigkær har på nationalt og regionalt niveau haft en stor tilbagegang, og i Danmarks afrapportering til EU vurderes naturtypernes bevaringsprognose at være ugunstig og de nævnte naturtyper er derfor opført som truede naturtyper. Der bør derfor gøres en indsats for så vidt muligt at øge arealerne af især surt overdrev og rigkær i mosaik med kildevæld, da dette samtidig vil forbedre levevilkårene for områdets bilag-II-arter.

Indsatsprogram

Indsatsprogrammet beskriver indsatsen i den første planperiode 2010-2015 (for skovbevoksede fredskovspligtige arealer dog frem til 2021).

Indsatsprogrammet er baseret på sigtelinjerne for indsatsen i 1. planperiode, som er beskrevet i bilag 3 og i nedenstående retningslinjer.

Indsatsprogrammet består af en række **generelle retningslinjer**, som skal sikre den eksisterende naturtilstand. De generelle retningslinjer gælder for alle arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, og den nødvendige indsats vil efterfølgende blive konkretiseret i de kommunale/statslige handleplaner.

Indsatsprogrammet består desuden af en række **konkrete retningslinjer**, som skal sikre små naturarealer, ubeskyttede naturarealer og særligt truede arter og naturtyper. De konkrete retningslinjer giver en nærmere beskrivelse af den indsats, som i disse særlige tilfælde skal indarbejdes i de kommende handleplaner.

Indsatsprogrammet indeholder ikke bindende krav til kommunernes, Skov- og Naturstyrelsens eller statslige lodsejeres brug af de virkemidler og tiltag, som skal sikre den nødvendige indsats. Virkemidler

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Natura 2000 plan

og tiltag prioriteres og konkretiseres i handleplanerne eller i andre opfølgende tiltag.

Indsatsprogrammet for Natura 2000-området omfatter nedenstående generelle og konkrete retningslinjer, som tillige er vist oversigtligt i bilag 2.

Generelle retningslinjer

Sigtelinje 1. Areal og tilstand af udpegede naturtyper og levesteder for udpegede arter må ikke gå tilbage eller forringes.

- 1.1 *Reduktion af kvælstof-deposition på områdets habitatnaturtyper forventes at ske gennem en kommende ændring af husdyrgodkendelsesloven jf. regeringsudspillet Grøn Vækst, april 2009. Den øvrige tilførsel af næringsstoffer til typerne reduceres, herunder fra dræntilløb, dyrkede marker, overfladevand, spildevand og fodring. For marine naturtyper, større søer og vandløb reguleres tilførslen af næringsstoffer via vandplanen*
- 1.2 *Der sikres den for naturtyperne mest hensigtsmæssige hydrologi på arealer med kildevæld, og rigkær, herunder levesteder for kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk.*
- 1.3 *Der sikres tilfredsstillende fourageringsmuligheder og uforstyrrede levesteder for odder.*
- 1.4 *De terrestriske naturtyper sikres en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje, og vandløb med vandplanter sikres gode fysiske forhold. Dette vil samtidig begunstige forekomsten af bæklampret og odder.*

Konkrete retningslinjer

Sigtelinje 2. Små og fragmenterede habitatnaturtyper og levesteder for arter, som ikke kan opretholdes ved drift af det nuværende areal alene, sikres ved arealudvidelse, sammenkædning af arealer, pleje af naboarealer og/eller etablering af spredningskorridorer.

- 2.1 *Forekomsterne af tør hede, surt overdrev, kildevæld, rigkær og dermed levesteder for kildevælds-vindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk søges så vidt muligt udvidet og sammenkædet, hvor de naturgivne forhold tillader det.*
- 2.2 *Faunapassageforhold for odderen sikres og forbedres ved vejanlæg, der overskærer artens naturlige spredningskorridorer – i og umiddelbart uden for Natura 2000-området*

Sigtelinje 3. Naturtyper og levesteder, som ikke er beskyttet af natur- og miljølovgivningen skal sikres.

- 3.1 *Konstaterede forekomster af habitatnaturtyper, der ikke er omfattet af lovgivningen, skal sikres mod ødelæggelse.*

Miljøministeriet, By- og Landskabsstyrelsen

Sigtelinje 4. Der skal gøres en særlig indsats for naturtyper og arter, hvis biogeografiske status er i fare for at blive alvorligt forringet i 1. planperiode.

- 4.1 *Arealet med tør hede og surt overdrev udvides i mindre omfang. Arealet med rigkær øges med op til ca. 10 ha. Levesteder for gul stenbræk sikres og udvides og/eller sammenkædes om muligt.*

Forslag til virkemidler

Kommunerne, Skov- og Naturstyrelsen og statslige lodsejere/myndigheder udarbejder handleplaner, vælger virkemidler og foretager den konkrete forvaltning indenfor rammerne af indsatsprogrammet. Forslag til virkemidler nævnt i bilag 2 skal derfor betragtes som eksempler på, hvorledes indsatsprogrammet kan gennemføres.

Sammenhæng og synergi med vandplan

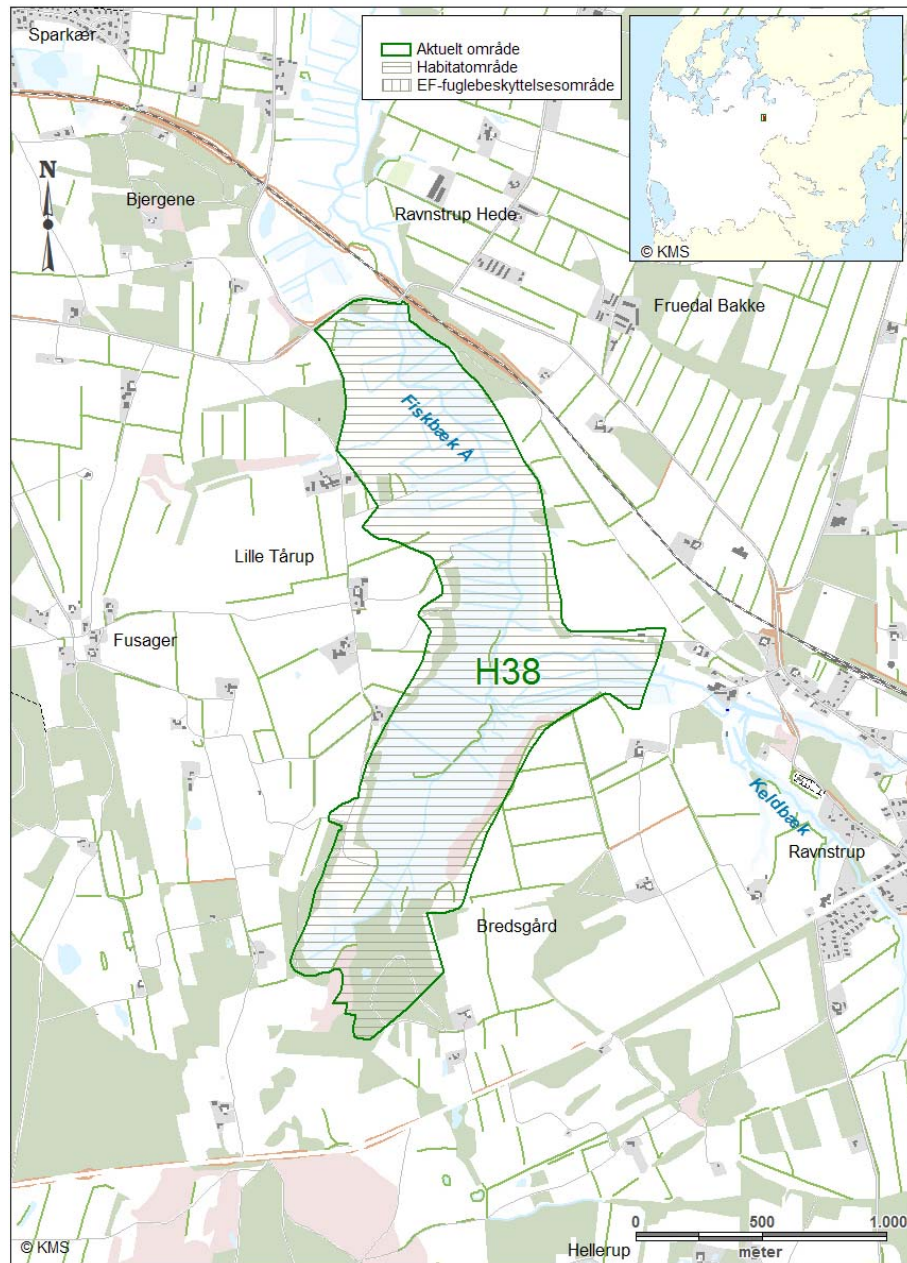
De kommende vandplaner bidrager til at løfte indsatsen med hensyn til forbedret vandkvalitet, herunder reduktioner i tilførslen af næringsstoffer og håndteringen af miljøfremmede stoffer i større søer, vandløb, fjorde og kystvande. Vandplanerne vil derudover bidrage til at sikre kontinuitet i vandløb. En nærmere beskrivelse af konkrete sammenhænge og synergier med den vandplan, der omfatter dette Natura 2000-område, afventer færdiggørelsen af vandplanforslaget

Strategisk miljøvurdering

I medfør af lov nr. 316 af 5. maj 2004 skal der foretages en miljøvurdering af planer og programmer, der omhandler fysisk planlægning og arealanvendelse, eller som kan påvirke et internationalt beskyttelsesområde væsentligt.

I bilag 4 er der udarbejdet en miljørapport, der belyser konsekvenserne ved at gennemføre Natura 2000-planen for område nr. 38

Bilag 1. Kort over Natura 2000-områdets geografiske beliggenhed og afgrænsning

Natura 2000-områdets afgrænsning. Natura 2000-området består af habitatområde H38 (vandret grøn skravering).

Bilag 2 - Opsummering af Natura 2000-planen og mulige virkemidler

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

1013 Kildevældsvindelsnegl

Ha

Vurderet
Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
		1	2	3	4	
Tilgroning med græs og høje urter	Naturpleje	☒	☐	☐	☐	Afgræsning Høslet
Tilgroning med vedplanter	Naturpleje	☒	☐	☐	☐	Rydning af vedplanter
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel	☒	☐	☐	☐	Administrative retningslinjer
Næringsbelastning fra dyrkede arealer	Reduktion af næringstilførsel	☒	☐	☐	☐	Begrænsning el. ophør af drift

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

1013 Kildevældsvindelsnegl

Ha

Vurderet
Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:	Bemærkning:
		1	2	3	4		
Uhensigtsmæssig hydrologi	Forbedring af hydrologi	☒	☐	☐	☐	Afskæring af dræn og grøfter	
Arealreduktion/ fragmentering	Udvidelse af naturarealet	☐	☒	☐	☐	Afgræsning Rydning af vedplanter Etablering på §3-arealer	

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

1096 Bæklampret

Ha

Vurderet
Gunstig

Bevaring af gunstig status

Trussel:

Indsats:

Sigtelinje
1 2 3 4

Belastning med organisk stof

Reduktion af
tilledning af organisk
stof

Mulige virkemidler:

Tiltag via vandplanen

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

1355 Odder

Ha

Vurderet
Gunstig

Bevaring af gunstig status

Trussel:

Indsats:

Sigtelinje
1 2 3 4

Ingen kendte trusler

Ingen indsats i 1.
planperiode

Mulige virkemidler:

Ingen indsats i 1.
planperiode

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

1393 Blank seglmos

Ha

Vurderet
Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Bemærkning	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
				1	2	3	4	
Tilgroning med græs og høje urter	Naturpleje			☒	☐	☐	☐	Afgræsning Høslet
Tilgroning med vedplanter	Naturpleje			☒	☐	☐	☐	Rydning af vedplanter
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel			☒	☐	☐	☐	Administrative retningslinjer
Næringsbelastning fra dyrkede arealer	Reduktion af næringstilførsel			☒	☐	☐	☐	Etablering på driftsarealer
Uhensigtsmæssig hydrologi	Forbedring af hydrologi			☒	☐	☐	☐	Afskæring af dræn og grøfter

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

1393 Blank seglmos

Ha

Vurderet
Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Bemærkning	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:	Bemærkning:
				1	2	3	4		
Arealreduktion/ fragmentering	Udvidelse af naturarealet			☒	☐	☐	☐	Afskæring af dræn og grøfter Etablering på §3-arealer	

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

1528 Gul stenbræk

Ha

Vurderet
Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Bemærkning	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:	Bemærkning:
				1	2	3	4		
Tilgroning med græs og høje urter	Naturpleje			☒	☐	☐	☒	Afgræsning Høslet	
Tilgroning med vedplanter	Naturpleje			☒	☐	☐	☒	Rydning af vedplanter	
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel			☒	☐	☐	☒	Administrative retningslinjer	
Næringsbelastning fra dyrkede arealer	Reduktion af næringstilførsel	Næringsstofbelastning (NO3-N) fra grundvand skal måske nedbringes.		☒	☐	☐	☒	Etablering på driftsarealer	
Uhensigtsmæssig hydrologi	Forbedring af hydrologi			☒	☐	☐	☒	Afskæring af dræn og grøfter	

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

1528 Gul stenbræk

Ha

Vurderet
Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:	Bemærkning:
		1	2	3	4		
Arealreduktion/ fragmentering	Udvidelse af naturarealet	☐	☒	☐	☐	Afskæring af dræn og grøfter Etablering på §3-arealer	

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

3140 Kalkrige søer og vandhuller med
kransnålalger

0,02 Ha

Ukendt

Bevaring eller genopretning af
gunstig status

Trussel:	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
		1	2	3	4	
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel	☒	☐	☐	☐	Administrative retningslinjer
Næringsstofbelastning	Reduktion af næringstilførsel	☒	☐	☐	☐	Afskæring af dræn og grøfter

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

0,17 Ha

Ukendt

Bevaring eller genopretning af gunstig status

Sigtelinje

Trussel:

Indsats:

1 2 3 4

Næringsstofbelastning

Reduktion af næringstilførsel

Mulige virkemidler:

Afskæring af dræn og grøfter
Randzoner

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

3260 Vandløb med vandplanter

Ha

Vurderet
Gunstig

Bevaring af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Bemærkning	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
				1	2	3	4	
Grødeskæring i vandløb	Miljøvenlig vandløbspleje			☒	☐	☐	☐	Reduceret grønnskæring
Belastning med organisk stof	Reduktion af tilledning af organisk stof			☒	☐	☐	☐	Administrative retningslinjer

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

3,5 Ha

Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Bemærkning	Sigtelinje				Mulige virkemidler:	Bemærkning:
			1	2	3	4		
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel		☒	☐	☐	☒	Administrative retningslinjer	
Tilgroning med vedplanter	Naturpleje		☒	☐	☐	☒	Rydning af vedplanter	
Arealreduktion/ fragmentering	Udvidelse af naturarealet		☐	☒	☐	☒	Rydning af vedplanter Hedepleje	
Tilgroning med græs og høje urter	Naturpleje		☒	☐	☐	☒	Afgræsning Hedepleje Høslet	Konkret vurdering om der skal foretages hedepleje i form af afgræsning, afbrænding eller høslet.

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

5130 Enekrat på heder, overdrev eller skrænter

0 Ha

Ukendt

Bevaring eller genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Bemærkning	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
				1	2	3	4	
Tilgroning med vedplanter	Naturpleje			☐	☐	☐	☐	Rydning af vedplanter
Tilgroning med græs og høje urter	Naturpleje			☒	☐	☐	☐	Afgræsning Høslet Hedepleje
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel			☒	☐	☐	☐	Administrative retningslinjer

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

3,4 Ha

Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Bemærkning	Sigtelinje				Mulige virkemidler:	Bemærkning:
			1	2	3	4		
Tilgroning med græs og høje urter	Naturpleje		☒	☐	☐	☒	Afgræsning Høslet	Konkret afvejning om afgræsning eller høslet er bedste plejemetode
Tilgroning med vedplanter	Naturpleje		☒	☐	☐	☒	Rydning af vedplanter	
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel		☒	☐	☐	☒	Administrative retningslinjer	
Arealreduktion/ fragmentering	Udvidelse af naturarealet		☐	☒	☐	☒	Etablering på driftsarealer Etablering på §3-arealer Begrænsning el. ophør af drift	

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn

0 Ha

Ukendt

Bevaring eller genopretning af gunstig status

Trussel:

Indsats:

Sigtelinje

1 2 3 4

Ingen kendte trusler

Ingen indsats i 1. planperiode

Mulige virkemidler:

Ingen indsats i 1. planperiode

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

7140 Hængesæk og andre kærsmfund
dannet flydende i vand

7 Ha

Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
		1	2	3	4	
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel	☒	☐	☐	☐	Administrative retningslinjer
Tilgroning med græs og høje urter	Naturpleje	☒	☐	☐	☐	Høslet Naturpleje
Tilgroning med vedplanter	Naturpleje	☒	☐	☐	☐	Rydning af vedplanter

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand

22 Ha

Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Bemærkning	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:
				1	2	3	4	
Grøftning og dræning	Forbedring af hydrologi			☒	☐	☐	☐	Afskæring af dræn og grøfter
Tilgroning med græs og høje urter	Naturpleje			☒	☐	☐	☐	Afgræsning Høslet Naturpleje
Tilgroning med vedplanter	Naturpleje			☒	☐	☐	☐	Rydning af vedplanter
Næringsbelastning fra dyrkede arealer	Reduktion af næringstilførsel			☒	☐	☐	☐	Begrænsning el. ophør af drift
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel			☒	☐	☐	☐	Administrative retningslinjer

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

7220 * Kilder og væld med kalkholdigt
(hårdt) vand

22 Ha

Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Bemærkning Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:	Bemærkning:
			1	2	3	4		
Arealreduktion/ fragmentering	Udvidelse af naturarealet	Alle tidligere væld restaureres.	☐	☒	☐	☐	Afgræsning Rydning af vedplanter Fri dynamik	Kilder der er lagt i dræn bør restaureres.

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

7230 Riggær

24 Ha

Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Bemærkning	Sigtelinje				Mulige virkemidler:	Bemærkning:
			1	2	3	4		
Atmosfærisk N-deposition	Reduktion af næringstilførsel		☒	☐	☐	☒	Administrative retningslinjer	
Tilgroning med græs og høje urter	Naturpleje		☒	☐	☐	☒	Afgræsning Høslet	
Tilgroning med vedplanter	Naturpleje		☒	☐	☐	☒	Rydning af vedplanter	
Næringsbelastning fra dyrkede arealer	Reduktion af næringstilførsel	Næringsstofbelastning fra grundvand nedbringes til tålegrænsen (0,03 mg NO ₃ -N/L).	☒	☐	☐	☒	Begrænsning el. ophør af drift	
Grøftning og dræning	Forbedring af hydrologi		☒	☐	☐	☒	Afskæring af dræn og grøfter	

Natura 2000-område: 38 Bredsgård Sø

Habitatområde: 38 Bredsgård Sø

Udpegningsgrundlag:

Areal:

Bevaringsprognose:

Langsigtet mål:

7230 Riggær

24 Ha

Ugunstig

Genopretning af gunstig status

Trussel:	Indsats:	Bemærkning	Indsats:	Sigtelinje				Mulige virkemidler:	Bemærkning:
				1	2	3	4		
Arealreduktion/ fragmentering	Udvidelse af naturarealet			☒	☐	☒		Afgræsning Rydning af vedplanter Afskæring af dræn og grøfter Ophør af grundvandsindvinding	

Bilag 3. Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver

Væsentlige naturopgaver

Miljøministeriet har udarbejdet en oversigt over væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver i Natura 2000-planlægningen. Det er de opgaver, som tillægges den højeste prioritet i 1. planperiode fra 2010 til 2015:

Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver i Natura 2000-planlægningen:

Danmark er ifølge Habitatdirektivet forpligtiget til at iværksætte de nødvendige foranstaltninger, der sikrer eller genopretter en gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør habitatområdernes udpegningsgrundlag.

Samtidig er Danmark forpligtet til, via gennemførelsen af Fuglebeskyttelsesdirektivet, at træffe egnede foranstaltninger med henblik på at beskytte yngle- og rasteområder for en række fuglearter.

Væsentlige trusler mod naturen

En række faktorer udgør de væsentligste trusler mod de direktivudpegede naturtyper og arter:

Næringsstofbelastning medfører markante forringelser af terrestriske naturtyper, søer, vandløb og kystnære farvande først og fremmest som følge af gødskning, afstrømning fra markarealer og kvælstofnedfald. Store mængder næringsstoffer i naturen fremmer ensartede næringskrævende artssamfund på bekostning af et alsidigt plante- og dyreliv og medfører forringede forhold for den biologiske mangfoldighed og naturtyper og arter;

Tilgroning ændrer på afgørende vis levevilkårene for en række plante- og dyrearter, herunder fuglene. Det truer også især lysåbne naturtyper som moser, enge, klitter, heder, overdrev men også egeskove ofte som følge af manglende eller utilstrækkelig drift;

Fragmentering skaber isolation af arternes bestande, hvorved de risikerer at uddø. Foruden et direkte tab af naturareal, forringes de eksisterende naturtypers tilstand og deres økologiske funktioner;

Udtørring er en vedvarende trussel mod mange våde naturtyper og de tilhørende arter som følge af en ændring i de naturlige vandforhold;

Invasive arter er ikke hjemmehørende arter, der spreder sig. De optager plads og fortrænger det oprindelige plante- og dyreliv og findes i dag på mange naturarealer;

Forstyrrelse kan være en afgørende faktor navnlig for truede og sårbare arter, der på grund af levevis og specifikke krav til levested, vil være følsomme overfor menneskelige aktiviteter. Ofte vil truslerne påvirke i samme retning. For eksempel er tilgroning ofte en effekt af næringsstof-belastning og udtørring, tillige er presset på mange arter højt på grund af fragmentering, og det øges yderligere med forekomst af for eksempel invasive arter og menneskelig forstyrrelse.

Overordnet målsætning

Målsætningen er, at de udpegede naturtyper og arter på sigt opnår "gunstig bevaringsstatus". Der skal opstilles en langsigtet målsætning for hvert af de udpegede Natura 2000-områder.

Målsætningen rækker udover 1. planperiode og beskriver en tilstand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold og i de udpegede områder som helhed.

Sigtelinjer for indsatsen i 1. planperiode

Natura 2000-planen skal under hensynstagen til den overordnede målsætning opstille konkrete retningslinjer for indsatsen i 1. planperiode for hvert enkelt beskyttelsesområde. Det kan være en indsats, som strækker sig ud over planperioden, men som skal iværksættes nu.

Opfyldelsen af Habitat- og Fuglebeskyttelses-direktivernes krav om "gunstig bevaringsstatus" er en opgave, som strækker sig over lang tid og kræver en omfattende indsats. Det er derfor nødvendigt at prioritere og målrette indsatsen i den enkelte planperiode. Den nationale prioritering af indsatsen i 1. planperiode fokuserer på at sikre naturtilstanden for udpegede naturtyper og bestandene for udpegede arter. Der vil på baggrund af naturmæssige forskelligheder være regionale forskelle i gennemførelsen af indsatsen.

Sikring af naturtilstanden af eksisterende naturarealer og arter i beskyttelsesområderne

Ifølge direktiverne skal de naturtyper og arter, der udgør områdernes udpegningsgrundlag, have en gunstig bevaringsstatus. Der er således en forpligtigelse til at sikre naturen mindst samme tilstand som ved direktivernes ikrafttræden. Dette kræver ofte en løbende driftsindsats og en vedvarende indsats mod næringsstofbelastningen på de eksisterende naturarealer for at opretholde eller genoprette dem i samme tilstand.

Sikring af de små naturarealer

De små naturarealer er ofte i dårlig naturtilstand, blandt andet fordi de er så små, at påvirkningen fra omgivende arealer har stor betydning. En udvidelse af små naturarealer indenfor beskyttelsesområderne samt eventuelt sammenkædning af arealer via spredningskorridorer og trædesten kan være nødvendig for at opretholde naturtilstanden også på længere sigt.

Sikring af naturtyper og levesteder som lovligt kan ødelægges

Der skal ske en sikring af de naturtyper og levesteder, der ikke er beskyttet mod aktiviteter, som direkte kan ødelægge dem. Det drejer sig for eksempel om skovens naturtyper og sten- og boblerev på havet. Der vil derudover være andre ikke beskyttede levesteder for visse af direktivernes arter, hvor en sikring kan være nødvendig, for eksempel for visse fuglearter.

Indsats for truede naturtyper og arter

For naturtyper og arter, hvis status på landsplan er i fare for at blive voldsomt forringet i 1. planperiode, og hvor der er en fare for, at de forsvinder fra den danske natur på sigt kan en egentlig naturgenopretningsindsats og/eller målrettet drift være nødvendig. Som eksempler på truede naturtyper og arter kan nævnes højmoser, eremit og sortterne.

Natura 2000-planlægningen fastlægger desuden retningslinjer for myndighedernes skønsmæssige beføjelser efter lovgivningen i øvrigt.

Natura 2000 og Vandrammedirektivet

Gennemførelsen af Vandrammedirektivet og vandplanerne forventes at bidrage til at imødegå nogle af ovennævnte trusler. Eksempelvis genskabes nye naturområder i ådale, og vandkvaliteten vil blive forbedret. Omfanget af synergieffekten mellem Natura 2000 og Vandrammedirektivet vil blive tydelig undervejs i planprocessen. For vandforekomster, der også er omfattet af Natura 2000-direktiverne, vil det strengeste af miljømålene være gældende.

Med målbekendtgørelsen er der fastlagt nærmere retningslinjer for fastsættelse af mål i Natura 2000-områderne og defineret en 5-trinskala for naturtilstanden i 23 lysåbne naturtyper. Et tilsvarende tilstandssystem er under udarbejdelse for de 10 skovnaturtyper og for direktivernes arter. På et senere tidspunkt vil et tilstandssystem for såvel de ferske som de marine naturtyper blive udarbejdet.

.....
MILJØMINISTERIET

Miljøcenter Ringkøbing

By- og Landskabsstyrelsen

Miljøcenter Ringkøbing
Holstebrovej 31
6950 Ringkøbing

Telefon 72 54 25 00
blst@blst.dk
www.blst.dk